

רשימות היכל הקש

לבחינת הדקויות

閱微草堂筆記

מדגם: הקדמה וסיפור אחד מן הספר הראשון

מאת: ג'י יו'ן (1724-1805)

תרגם מסינית קלאסית והוסיף הערות: עופר ולדמן

תוכן עניינים

2.....	הקדמת המתרגם
2.....	מקורות
3.....	רישומי חופשת הקיץ בלונדון-יאנג
4.....	הקדמה
4.....	החזיר המאריך חיים

הקדמת המתרגם

הספר שלפנינו הוא אוסף סיפורים מוזרים מסין של סוף המאה ה-18. מושג הסיפורים המוזרים מתקשר בסין למה שקרוי "אסכולת הזוטות", שבמרכזה תפיסה הרואה בכל בדל סיפור ובכל מלמול של משוגע מקור לתובנות, ולפיכך טקסט ראוי לתיעוד. תפיסה זו מקורה ב"פקידי הזוטות" של סין העתיקה, אשר תפקידם היה לסייר במדינה, ולתעד שירים, סיפורים שמועות ומקרים מעניינים אשר יסייעו למלך להבין את הלך רוחו של העם. יצירות המקושרות לאסכולה זו אכן חושפות עד ימינו הלך רוח ותרבות עממיים שלא קיבלו כל ביטוי בספרי המלומדים ובספרים ברשמיים.

התרגום המובא כאן הוא תרגום של מקטע קטן מתוך היצירה, שבוצע ישירות מהטקסט הסיני הקלאסי המקורי, ונועד לשמש לקורא העברי חלון ליצירה אשר נחשבת מרכזית בז'אנר באותה תקופה.

עופר ולדמן, חורף 2016

מקורות

--

תמונת השער היא לא נכתב עדיין

http://no-camel.com/chinese_translations/chinese_translations.html

רישומי חופשת הקיץ בלונדון-יאנג

הקדמה

בקיץ 1789 בתקופתו של צ'ינג'לונג, שירתתי בלוןאן-יאנג לצורך סידור ספרים נדירים. זמן רב לאחר שכבר נסתיימה בדיקת הטקסטים. עסקתי רק בפיקוח על הפקידים בעודם כותבים את הכותרות ויוצרים את התיבות. בימים הארוכים והפנויים ביקשתי לרשום את אשר ראיתי ושמעתי, והזכרונות נערמו לכדי ספר אשר אין לו תבנית ומתאר. פקידי סיפורי הזוטות, ידיעתם לא היה לה דבר עם הכתובים. והדיבורים על אם הדרך והשיחות בסמטאות, יש ויעלו תועלת לעצה ותוכחה. לפיכך העברתי עותק אל הגנך, וייקרא שמו "רישומי חופשת הקיץ בלוןאן-יאנג".

החזיר המאריך חיים

אמר חו מוטינג הצנזור הקיסרי: שם בפנים יש אדם שגידל חזיר. עת ראה את השכן הזקן בהו עיניו בזעם ונהם בפראות, ואף הסתער ורצה לטרוף, אך כשהסתבר שזה אדם אחר, נמנע מכך. בתחילה זעם על כך השכן הזקן, ורצה לרכוש אותו ולאכול את בשרו. כעבור זמן מה הבליחה בו תובנה: "בטח זה מה שנקרא בכתובי הבודהיזם 'כעס ממושך'! וכל אחד יכול לתקן את העוול." לפיכך גאל אותו במחיר יפה. ושלח אותו למקדש בודהיסטי לשמש חזיר מאריך חיים. לאחר מכן ראה אותו שוב, וזה התקרב אליו באזניים מקופלות, ולא נהג עוד כבעבר.

פעם ראיתי את "הארהט המכניע נמר"² של סון ג'ונג'וה³, עם כיתוב של לי מ'שי⁴ האומר:

"המואר ירכב על נמר איום, וכבסוס אביר הוא בו ינהג.

והכיצד זה יאולף? הן בכוחה של הדרך אימתו תופג.

ודע: כל מודעי עולם, אפשר כי חיבתם תושג.

יחדיו נשמור על לב נחוש, ומן הקיום רוב פחד יוסג.

וייתכן שזהו ההסבר לדברים.

1 כעס הנובע מעוול.
2 ארהט הוא מי שהגיע להארה בבודהיזם, אולם הוא נופל ברמתו מבודהה, ובבודהיזם הסיני נתפס כסוג של תלמידקדוש.
3 ציור הארהט המכניע נמר, אשר ידוע מן המסורת הבודהיסטית, מתייחס לסיפורו של פינדולה, אחד משמונה עשר הארהטים המפורסמים במאהיאנה בודהיזם, אשר אילף נמר בכך שהביא לו מזון צמחוני מדי יום.
4 קשה לדעת אם מדובר בשם או ב"סון שב ומציר", כי מדובר בנושא ציור ידוע
5 ייתכן שהכוונה לשם מקום, וייתכן שהכוונה למערב האיזור המזרחי של ס'צואן שהיה ידוע כ"מדינת בה". בכל מקרה לא מדובר ב"ברזיל" שהוא כיום התרגום המקובל לצמד הסימנים שמשמש ל"ב'שי". הכיתוב עצמו הוא שיר שנעשה בסיס מקובל ליצירות קליגרפיות.